

בתהליך טהרת המצורע ישנם שני שלבים: בראשון מזים עליו מדין הציפור השחווטה שבע הזאות דם. השלב השני הוא¹: "וְכַבֵּס הַמְטָהֵר אֶת בְּגָדָיו וְגִלַּח אֶת כָּל שְׁעָרוֹ וְרוֹחַץ בַּמַּיִם וְטָהַר וְאַחַר יָבֹא אֶל הַמִּחְנֶה וַיֵּשֶׁב מִחוּץ לְאֹהֶלוֹ שִׁבְעַת יָמִים: וְהָיָה בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי יִגְלַח אֶת כָּל שְׁעָרוֹ אֶת רֹאשׁוֹ וְאֶת זָקְנוֹ וְאֶת גְּבֹת עֵינָיו וְאֶת כָּל שְׁעָרוֹ יִגְלַח וְכַבֵּס אֶת בְּגָדָיו וְרוֹחַץ אֶת בְּשָׂרוֹ בַּמַּיִם וְטָהַר: וּבַיּוֹם הַשְּׁמִינִי יִקַּח שְׁנֵי כִבְשִׁים תְּמִימִם וְכִבְשָׂה אַחַת בֵּת שְׁנֵתָה תְּמִימָה וַיְשַׁלְּשָׁה עֶשְׂרִינָיִם סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן וְלֶג אֶחָד שֶׁמֶן". ביום השמיני מתרחש תהליך הקרבת קרבנות אילו והזאת דם ושמן על הצורע הנטהר.

את עניינם של שני שלבי טהרת המצורע יש לבאר בכך שיש לטהר הן את החיצונית והן את הפנימיות של הטמא. בשלב בו הוא היה מחוץ למחננה הוא תיקן את המהות החיצונית שנפגמה, שזהו עניין טהרת הצפורים אשר מבטאות את בחינת התיקון החיצון – הן בדיבור החיצוני והן בשילוח הציפור החיה אל המרחב סימן לטהרה החיצונית. אולם בשלב השני המצורע נמצא כבר בתוך המחנה, אם כי באופן מוגבל, ובשלב זה עליו לתקן את הפגם הפנימי.

במצורע הינו היחיד שמביא את שלושת סוגי הקרבנות: אשם, חטאת ועולה. פרט לכך כל תהליך טהרתו הוא ייחודי: תנופה מחיים, הזאות דמים ושמן על בהונות המצורע. כמו כן בדלות הוא מביא שני תורים ושני בני יונה במקום החטאת והעולה, אולם כאשם הוא במיא בכל מקרה כבש.

ידוע כי הצרעת מגיעה בעוון לשון הרע. על חומרת עוון זה מבאר בעל הבית גנזי² לפי דברי הגמרא³ כי בעל לשון הרע מגדיל עוונות כנגד שלושת העבירות החמורות עבודה זרה, גילוי עריות ושפיכות דמים. בפן המעשי חטא ע"ז פוגם בשלימות האדם כנגד בוראו, שפיכות דמים כנגד האדם, ואיסור עריות פוגם במהות האדם כנגד עצמו. במצב זה האדם פגום בשלושת המישורים בחיבורו הן למקום, הן לכלל ישראל ולעום והן למהותו העצמית. באותו אופן קיים מבחינה רוחנית בעוון לשון הרע. הדיבור על הזולת פוגם בחיבורו לזולת, לכלל ישראל. השימוש בדיבור שהוא הבחינה האלקית שבאדם שיש בו נפש חיה שהינה הרוח ממללא שבאדם פוגם בחיבורו למקום. כמו כן הוא פוגם במהותו הפנימית בכך שהוא מטיל זוהמה בנשמתו כאשר מכוח דיבורו באים עליו נגעים.

שלוש בחינות אלו מקבילות לנפש, רוח ונשמה שבאדם. הנשמה במוח, ופגם ע"ז פוגם במחשבה. גילוי עריות פוגם בבחינת הרוח שבלב, מכוח תאוות האדם. שפיכות דמים פוגעת בנפש שמשכנה בכבד, מקור הדמים. באותו אופן בלשון הרע נפגמות ג' הבחינות הרוחניות הללו שמשכנן במוח, לב וכבד, וכך נפגעת כל הקומה הרוחנית של האדם. אולם כיוון שעיקר

¹ י"ד ח' ואילך.

² פ"ר מצורע עמ' תפ"א.

³ ערכין ט"ו, ב.

המקדש בפרשה

הרב מנחם מקובר

מזכור

הפגם בלשון הרע הוא פנימי, והוא גורם לסילוק הנשמה, הרי שזה מסלק גם את ההנהגה החיצונית שעליו, ולכן עליו להחזיר לעצמו את המימד שנפגם בו בכל שלות המדרגות הללו.

משום כך ישנם שני שלבי טהרה, החיצונית ובפנימיות. כמו כן ישנם ג' קרבנות כנגד שלושת הבחינות שנפגמו. העולה – על פגם שלימות האדם עם בוראו, פגם הנשמה. האשם – על שלימות האדם עם חבריו, בחינת הרוח המדברת. החטאת - על פגם האדם עם עצמו, בבחינת נפש האדם שנפגמה.

מכאן מבואר כי קרבן האשם הינו המרכזי, וחייב לבוא כבהמה, שכן עיקר הפגם הוא במה שפגם עם חבריו. לכן קיימים דינים מיוחדים באשם: חייב תנופה מחיים, מתן בהונות שמבטא את טהרת הנשמה בג' הבחינות של מוח, לב וכבד: ההזאה על האוזן כנגד טהרת המוח, בוחן היד כנגד טהרת הלב ובוהן הרגל כנגד הכבד והאיברים.

יהי רצון שנזכה במהרה לבניין המקדש בתפארתו!

